

Exxon Shipping Co. et al. v. Baker et al., 554 U.S. ___ (2008)
Les lleis compten, els jutges també: danys punitius i taxativitat

A *Exxon Shipping Co. et al. v. Baker et al., 554 U.S. ___ (2008)*, el Tribunal Suprem federal dels Estats Units d'Amèrica ha reduït l'import dels danys punitius (*punitive damages*) concedit als demandants pel tribunal federal d'instància a una quantitat equivalent a la indemnització compensatòria, en el cas, de 2.500.000.000 a 507.000.000 USD.

La decisió, vàlida només per al dret marítim i les circumstàncies del cas, constitueix un nou obstacle per als defensors dels *punitive damages* com a instrument d'aplicació privada del dret, és a dir, per a alguns analistes, per als advocats de plets –que acostumen a cobrar per quota de resultat o *quota litis (contingency fees)*- i, potser, per a les víctimes de danys. Vista, en canvi, des del punt de vista dels advocats defensors del món econòmic i corporatiu que cobren per hora treballada (*billable hour*), la sentència és una victòria, com a mínim tàctica.

Segons els fets del cas, Exxon, una gran companyia petroliera (avui [Exxon Mobil](#)), havia estat considerada responsable per la negligència de Joseph Hazelwood, capità de l'Exxon-Valdez, vaixell petroler propietat de la companyia, que, el 1989, embarrancà a Bligh Reef, Alaska, trencà la seva quilla i abocà milers de tones de cru que van causar danys greus a Prince William Sound. Hazelwood era alcohòlic i, malgrat haver-se sotmès a tractament, havia recaigut i seguia al comandament de la nau quan, poc abans de l'accident, marxà de la cabina de comandament. Exxon gastà 2.100.000.000 USD en la reparació dels danys, pagà 25.000.000 USD de multa al govern federal i, en plets civils que seguiren, pagà 900.000.000 USD per reparar danys mediambientals i 303.000.000 USD per transigir reclamacions civils. Podeu anar sumant.

I afegiu el cas que ara ha acabat, gairebé vint anys després que l'Exxon Valdez embarranqués i aboqués cru: als 507.000.000 USD de danys compensatoris s'hi sumarà una quantitat equivalent en concepte de danys punitius. Són diners.

Per al Tribunal o, millor dit, per a la majoria de cinc contra quatre que ha votat amb el ponent, el magistrat David Souter, el problema real dels danys punitius no és l'existència, sinó la impredictibilitat: un jurat pot decidir imposar-los per deu, cent, mil, un milió o milers de milions, com va ser el cas. En la Fase II del plet civil que va donar lloc a aquest recurs, el jurat concedí danys punitius per 5.000 USD contra Hazelwood i 5.000.000.000 USD (quantitat posteriorment reduïda a 2.500.000.000 USD pel tribunal d'instància) contra la companyia que no li havia tret el comandament de la nau. L'argument de la majoria és de pes: les decisions són justes, la seva quantificació, erràtica, amb una dispersió intolerable entorn de la mitjana. Els justiciables -tot i ser grans companyies que, com tots sabem, no voten- tenen dret a poder anticipar les conseqüències

dels seus actes o omissions. La llei pot ser severa, però sempre ha de ser taxativa, com els jutges que l'apliquen: "La Història", escriu Souter, "no recolza la idea que els jutges no poden fer servir xifres". No és fàcil discrepar de l'anterior, però tot és possible per a un bon advocat. Vegeu, si no, els vots particulars.

Pau Salvador Coderch

Aquells que fem *InDret* dediquem, de tot cor, aquest número a la memòria de Luis Fernando Reglero Campos (1954-2008), amic, col·lega i col·laborador de la revista, qui ens va deixar el proppassat 26 d'abril.
